

SPOROČILO ZA MEDIJE

Nejasne osnove za izplačilo dodatka za dementne

Stališča Skupnosti socialnih zavodov Slovenije do stavkovnih zahtev v Domu upokojencev Idrija

Ljubljana, 3.2.2010 - V Skupnosti smo že januarja javno opozorili, da v večini domov za starejše ob izplačilu plač za decemeber 2009 niso izplačali dodatka za delo z dementnimi, tako kot je pred novim letom v posebnem navodilu zapisalo Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, saj za izplačilo dodatna niso bili zagotovljeni pogoji.

Vse kaže, da je spornost dodatka sprožila pobudo za stavko v DU Idrija. **Samo Beričič, direktor doma v Idriji** pojasnjuje, da je napovedana stavka nepotrebna, vprašljiva pa je tudi njena zakonitost, saj se stavka v domu nanaša na dogovor, ki sta ga podpisala ministrstvo in sindikati, dom pa pri oblikovanju dogovora ni sodeloval niti ga ne zavezuje.

V Skupnosti argumentirajo, da so bili v DU Idrija izvedeni vsi pripravljalni ukrepi za izplačilo dodatka (ocena delovnih mest, višina dodatka, ...) do samega izplačila pa še ni prišlo, saj še vedno niso zagotovljeni niti pravni niti materialni pogoji za izplačilo.

Pristojna za razlago obveznosti iz Kolektivne pogodbe za javni sektor je edino Komisija za razlago KPJS, ki pa se do vprašanja upravičenosti izplačila do dodatka po 39. členu še ni opredelila, kljub temu, da so jo k temu tudi s strani Skupnosti uradno pozvali že 6.1.2010, pred tem pa v lanskem letu večkrat dobili zagotovila MDDSZ, da tudi oni čakajo na razlago Komisije.

»Vsekakor bi bilo treba v primeru najavljene stavke v DU Idrija (skladno z Zakonom o stavki) do izvedbe stavke izvesti poskus dogovora med vpletenimi stranmi. Nujno je, da v tem dogovarjanju sodelujejo kompetentne in odgovorne osebe z MDDSZ, ki je tudi podpisnik spornega dogovora, še meni **Boris Koprivnikar, predsednik UO Skupnosti** in dodaja, da je nujno, poleg pravnih podlag, zagotoviti tudi vire za financiranje dodatka, saj se oskrbne storitve financirajo iz plačil stanovalcev, njihovih svojcev in deloma lokalnih skupnosti. Tako bi dodatek dodatno bremenil plačila stanovalcev, v primeru, da pa Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije ne zagotovi vira za zdravstveno negovalni kader, pa bi tudi za zdravstvene delavce morali vir iskati v prihodkih iz naslova oskrbe.

Nad napovedjo stavke v Skupnosti niso presenečeni, saj vodstvo Sindikat zdravstva in socialnega varstva pogosto uporablja grožnjo s stavko kot orodje za doseg ciljev, čeprav je v tem primeru že dolgo popolnoma jasno, da je razrešitev tega vprašanja enostavna – tolmačenje ali sprememba spornega člena kolektivne pogodbe, ki je tudi podlaga za obveznost delodajalca. Žal pa se ponovno nejasnosti v predpisih in financiranju domov ter pomanjkljivosti pri delu Ministrstva rešujejo na hrbtih pri tistih, ki so najmanj odgovorni – stanovalcev domov in zaposlenih.

Z namenom ureditve vprašanja za izplačilo dodatka so v Skupnosti opravili vrsto aktivnosti, odzivi pa so bili sledeči.:

- Vprašanje Ministrstvu za zdravje - stališče do izplačila dodatka: izreklo se je negativno (10.1.2010) , saj menijo, da izplačilo dodatka ni upravičeno;
- Vprašanje Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije: izrekli so se negativno saj ne vidijo podlag za izplačilo in možnosti financiranja (31.12.2009)
- Vprašanje Računskemu sodišču; menijo, da dogovor med Ministrstvom in Sindikatom ni ustrezna podlaga za obveznost delodajalca, ki je samostojna pravna oseba – to je lahko le Kolektivna pogodba (odgovori z dne 2.2.2010, 31.8.2009)
- Skupnost je pridobila tudi pravna mnenja, ki potrjujejo, da na podlagi 39. člena, ki prepoveduje izplačilo dodatka, ki je bil preveden ob prehodu na nov plačni sistem, ni mogoče ponovno izplačilo dodatka iz Dogovora, saj bi to pomenilo podvajanje.
- Uradna opozorila Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve:
 - o Pismo ministru Svetliku s strani Skupnosti takoj po podpisu dogovora med sindikatom in ministrstvom (22.4.2009) v katerim smo opozorili na sporne določbe – nismo prejeli odgovora,
 - o Pismo državni sekretarki Kopačevi s strani Skupnosti po prejemu spornih navodil (18.12.2009), v katerem smo prosili za popravek in dodatne pojasnila – nismo prejeli odgovora kljub urgencam;
- Služba vlade za zakonodajo pa je v svojem odgovoru potrdila, da je MDDSZ dolžno dati pojasnila glede izvajanja navodil, za katera so zaprosili v Skupnosti;
- Zanimivo je tudi dejstvo, da je Ministrstvo za javno upravo je že 3.6.2009 vsem reprezentativnim sindikatom in resornim ministrstvom dalo pobudo, da spremenijo nejasen zapis spornega 39. člena KPJS, po tem času pa se je Kolektivna pogodba spreminjala vendar ne v tem delu.

Prilagamo tudi pravno mnenje odvetniške pisarne, ki jasno opredeljuje zakonitost stavke in vlogo spornega dogovora med Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve ter Sindikatom zdravstva in socialnega varstva.

Več informacij:

Boris Koprivnikar, predsednik upravnega odbora SSZS

e-pošta: boris.koprivnikar@ssz-slo.si,

GSM: 041 672 074